

КРИПТОВАЛУТИ И ДЕЦЕНТРАЛИЗИРАНИ ВАЛУТИ

Владислав Драмалиев
Директор, Фондация „Битхоуп“
Мениджър маркетинг и общество, æternity

Contents

1. Предходна лекция

2. Типове криптовалути

I. Децентрализирани криптовалути

а. Консенсусни механизми / хешинг функции

II. Централизирани криптовалути

III. „Второ ниво“ криптовалути / Токени **[дискусия]**

Предходна лекция

- Криптография и хеширане?
- Асиметрична криптография?
- Дигитални подписи?
- Хеш функция?
- Merkle Trees?
- Какво копаят „копачите“?

Въпрос 1 – Хешират ли нодовете блоковете локално?

Отговор: Да. Проверяват дали подписите са валидни, за всяка транзакция.

Въпрос 2 – Къде се намира списъкът с транзакциите?

Отговор: При всеки node. Почти напълно идентичен.

Предходна лекция

1. Криптография и хеширане -> двупосочно | еднопосочно
2. Асиметрична криптография -> два шифъра – ключ и ключалка – публичен/частен
3. Дигитални подписи -> подписване на TXs | осигуряват 100% сигурност на информацията
4. Хеш функция -> Bitcoin - SHA256 | Идентификация и верификация
5. Merkle Trees -> Непроменяемост на TXs | Root Hash – част от „заглавието“ на блока
6. Копачите -> „Ниска стойност“ на хеша | Proof-of-Work | Hashcash PoW

КОНСЕНСУС

Криптовалути

- Използват криптография, за да постигнат консенсус

Основни видове криптовалюти:

- I. Децентрализирани криптовалюти
- II. Частни криптовалюти
- III. „Второ ниво“ криптовалюти (токени) **[дискусия]**

I. Децентрализирани криптовалути

- Най-интересният сегмент
- Функционират посредством собствен блокчейн
- „Копаят“ се публично
- Различават се по своята функционалност
- Основна причина за това:
 - 1) Протокол
 - 2) Консенсусен механизъм – Proof-of-... (какво)
 - 3) Криптографска [хеш] функция (как)

I. Децентрализирани криптовалути

Proof-of-...

Съществуват много консенсусни механизми:

- Proof-of-Work (PoW)
- Proof-of-Stake (PoS)
- Leased Proof of Stake (LPoS)
- Delegated Proof of Stake (DPoS)
- Proof of Importance (PoI)
- Proof of Activity (PoA)
- Proof of Burn (PoB)
- Proof of Capacity (PoC)
- Proof of Elapsed Time (PoET) („централизирана“)

I. Децентрализирани криптовалути

Proof-of-Work (PoW)

Първият дистрибутиран консенсусен механизъм

Характеристики:

- Изисква компютърна мощност
- Търси се хеш с определена „големина“
- „Изчислително скъп“
- Екстремно повторяем
- Атаки – огромно количество компютърна мощност
- Енергийно интензивен

I. Децентрализирани криптовалюти

Proof-of-Work (PoW)

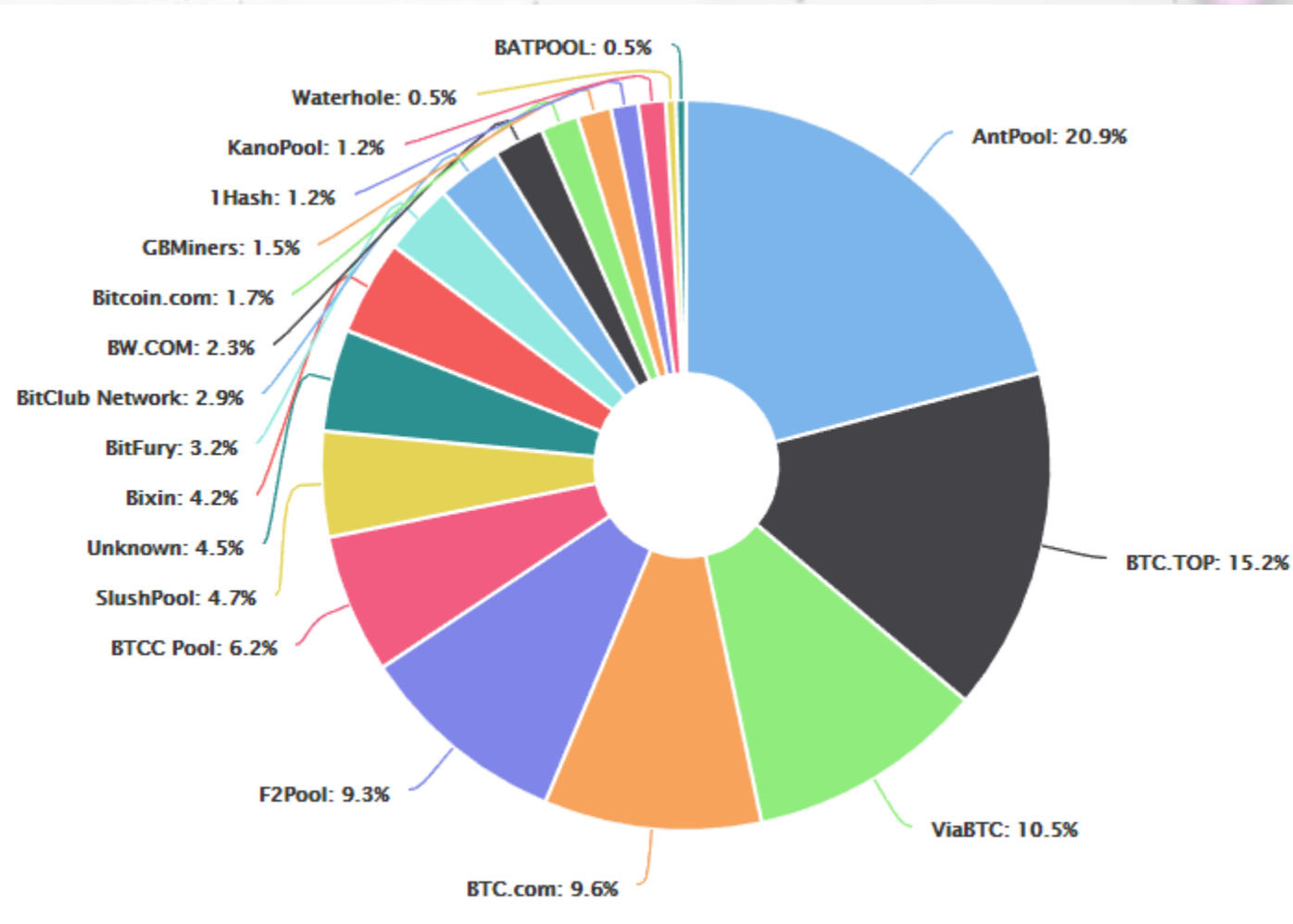
Различните PoW криптовалюти използват различни хешинг функции

- Bitcoin – SHA256
- Bitcoin Cash – SHA256 (fork)
- Ethereum – Ethash
- Litecoin – Scrypt
- Monero – CryptoNight
- Zcash – Equihash
- Dash – X11
- Vertcoin – Lyra2rev2
- æternity – Cuckoo Cycle

I. Децентрализовани криптовалюти

Proof-of-Work (PoW)

I. Децентрализирани криптовалути

Proof-of-Work (PoW) - Ethash

Ethereum

- Основна причина за използването му – централизация на SHA256 майнинга
- Без ASIC (Application Specific Integrated Circuit)
- Използва „твърдопааметен“ (memory-hard) хеш алгоритъм

„Колко бързо компютърът ви може да мести информация“

VS

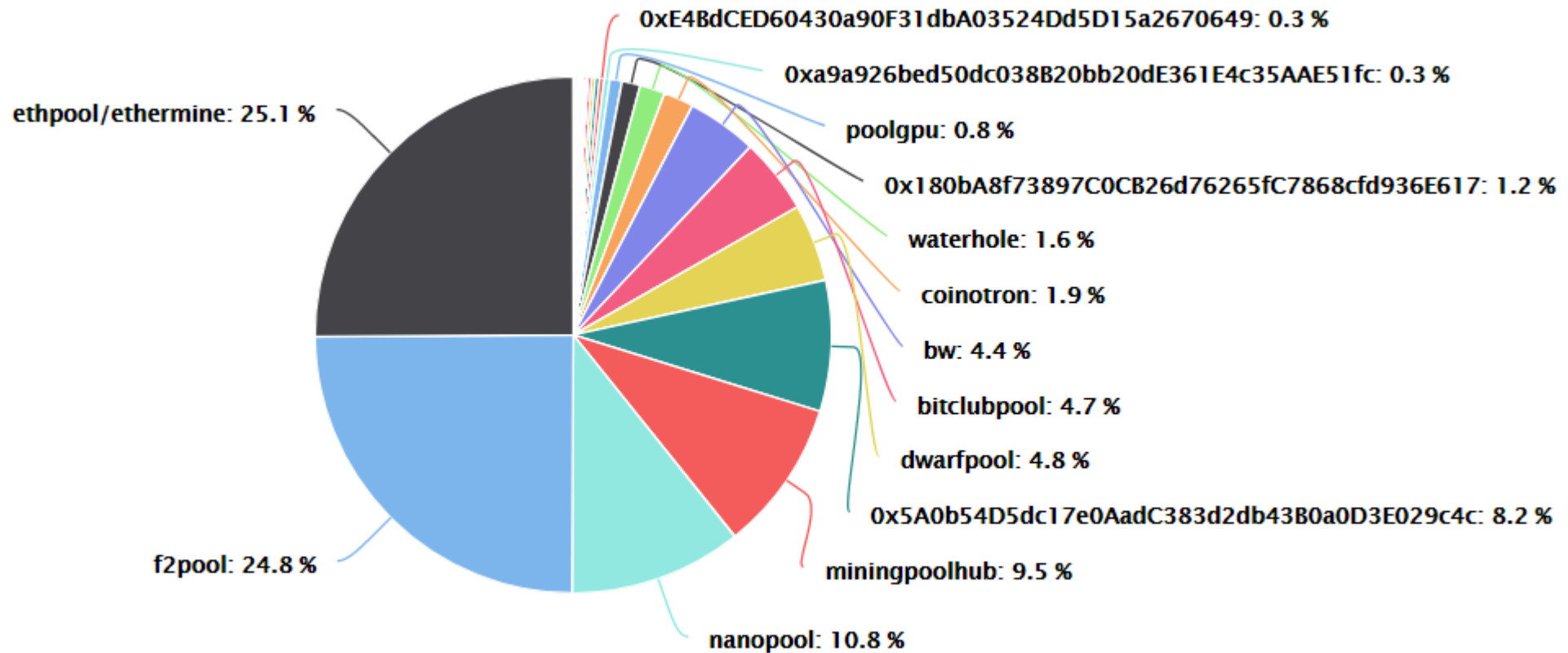
„Колко бързо може да извършва изчислителни операции“

- Повишаване на ефективността зависи от GPU индустрията
- По-добра RAM памет

I. Децентрализовани криптовалюти

Proof-of-Work (PoW) - Ethash

I. Децентрализирани криптовалути

Proof-of-Work (PoW) – Script ["ess crypt"]

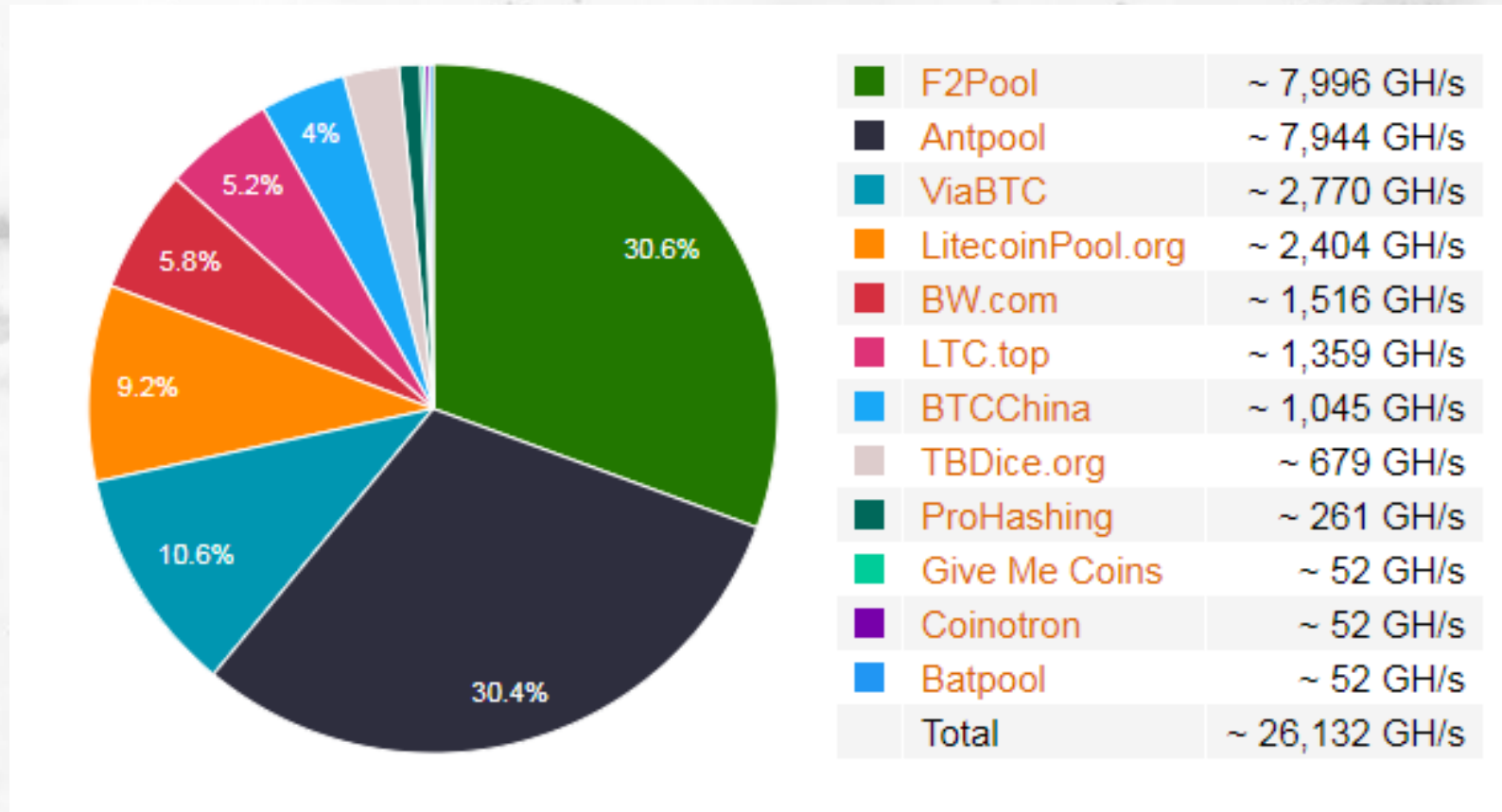
Litecoin

- Базирана на парола, ключоизвличаща функция (вариация на хеш)
- Голямо количество RAM
- Използва се за първи път от Tenebrix през 2011
- Използва се и от Dogecoin
- През 2014 е създаден първият ASIC
- През 2016 – InnoSilicone – 14nm | 1.5 вата/мегахеш-секунда

I. Децентрализовани криптовалюти

Proof-of-Work (PoW) – Script ["ess crypt"]

I. Децентрализирани криптовалути

Proof-of-Work (PoW) – CryptoNight

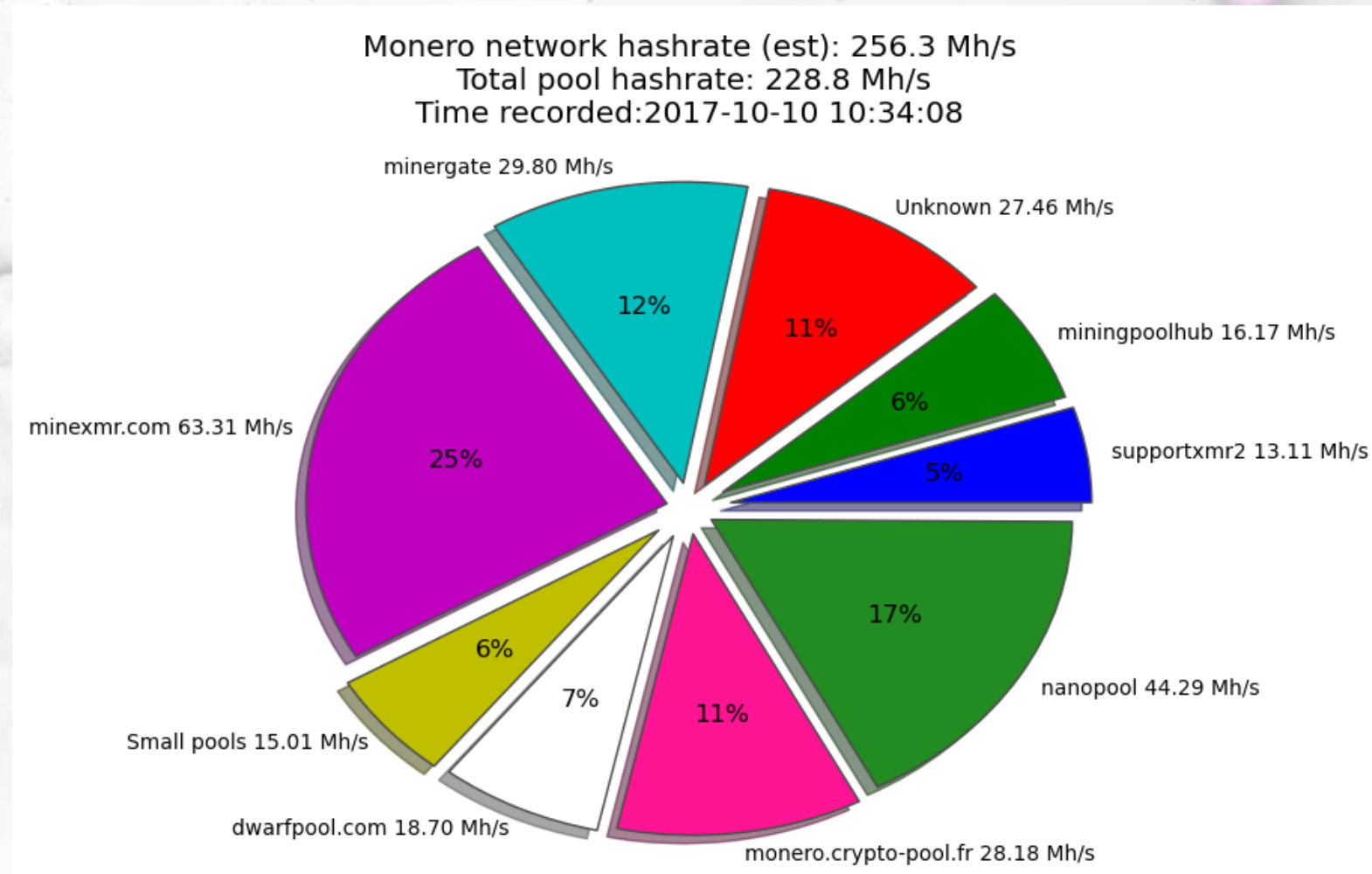
Monero

- Благодарение на CryptoNight - почти анонимен блокчейн
- Не може да се проследяват транзакции
- Начална точка, крайна точка и точна сума – не могат да се определят
- Не може да се определи кой точно е подписал транзакцията
- RAM-интензивна
- Използва CPU и GPU като защита срещу ASIC и видео карти
- Не е ясно колко добре се справя с botnets

I. Децентрализовани криптовалюти

Proof-of-Work (PoW) – CryptoNight

I. Децентрализирани криптовалути

Proof-of-Work (PoW) – Equihash

Zcash

- Позволява постигане на високо ниво на анонимност на TXs
- Базиран на проблем в компютърната наука/теорията на възможностите:
Парадоксът на рождените дни
 - Колко хора са необходими, за да има 50% шанс за съвпадение в рождените им дни?
 - Колко хора са необходими за 99.9%?
- Асиметричен, твърдопааметен алгоритъм
- Изисква RAM
- Предотвратява създаването на ASIC
- Позволява „лека“ верификация – може да се използва в Ethereum Smart Contracts

I. Децентрализирани криптовалути

Proof-of-Work (PoW) – X11 Algorithm

DASH

- Използва 11 хешинг функции
- Анонимност
- „Лек“ за копаене (30% по-хладни машини)
- Ефективен от към електроенергия
- Щадящ към хардуера
- Може да се копае с CPU и GPU
- ASIC може да се избегне кратко- и средно-срочно
- Botnet застрашен
- 2-Tier
 - Нови блокове – копачи (45%)
 - PrivateSend, InstantSend, и управление – masternodes (45%)
 - 10% в бюджета

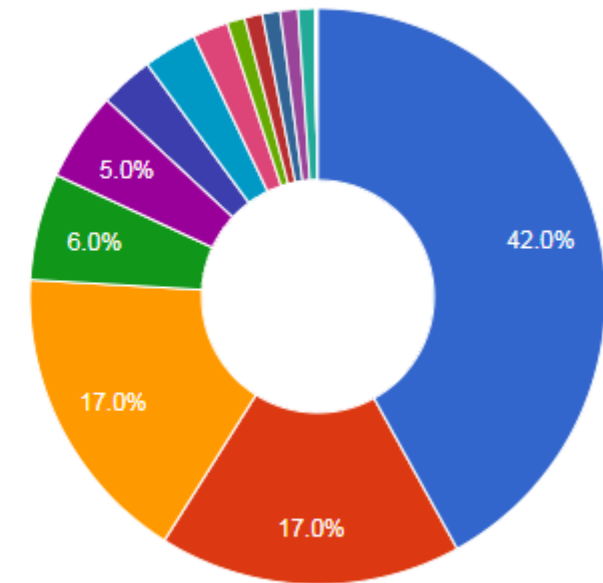
I. Децентрализовани криптовалути

Proof-of-Work (PoW) – X11 Algorithm

Hashrate Distribution

Rank	Pool/Miner		Last 100	Last 1000
1	 XvhExSNNr97U1...	↑	42 %	38.5 %
2	 cybtc	↑	17 %	12.1 %
3	 Coinmine.pl	↑	17 %	12.7 %
4	 Coinotron	↓	6 %	9.0 %
5	 XssjzLKgsfATY...	→	5 %	5.4 %
6	 Mining Pool Hub	↓	3 %	5.7 %
7	 XxHS6RDp1Kfmt...	→	3 %	3.4 %
8	 All others ?	↓	2 %	3.6 %
9	 Xoyn4Xxugx5K6...	→	1 %	2.0 %

Extraction Share for last 100 Blocks

Orphans Chart [expand](#)

I. Децентрализирани криптовалути

Proof-of-Work (PoW) – Lyra2RE

Vertcoin

- Първоначално - Scrypt-Adaptive-N -> ASIC
- Ключоизвличаща функция (Litecoin)
- Включва 6 хеш функции
- Предотвратява ASIC и Multipool копаене
- Ориентирана към GPUs
- Позволява “споделено копаене” (merged mining)

I. Децентрализовани криптовалути

Proof-of-Work (PoW) – Lyra2RE

Pool	Address	Blocks	Network share	Status
coinotron	VuPp8H4W3gl1dmwGg6pe41D2Khw8JvfEznn	833	59.84%	Upgraded 100.00%
miningpoolhub	VqspNKCc3ufsUSJb6Vq2TcEVX1Wn9EdHjP	312	22.41%	Upgraded 100.00%
p2pool	p2pool	95	6.82%	Upgraded 100.00%
unknown	VrnVLcJ7tNCSjMcSmG5p31XQowCLqqvG2F	67	4.81%	Upgraded 100.00%
unknown	VstrmuCHXK7TdZZmguKJZALXRPW7Uu8znC	25	1.80%	Upgraded 100.00%
unknown	Vo51JbXVik36LjA4auqAqgivicj2KhkaBah	24	1.72%	Upgraded 100.00%
unknown	VbnKqcsnXUYn6iPgZc7qb6fXVKd4i3UWM3	15	1.08%	Upgraded 100.00%
unknown	VtQLAsHCJNaHc9E4Vt3Eod6RrTvur1X3yA	5	0.36%	Upgraded 100.00%
unknown	VqPsd2QKA8Rr3jXeCVZ4UeRFBLs5hiN5T	4	0.29%	Upgraded 100.00%
unknown	Vr4opqKSmoATcFzk6nqAN4htxheMSPtNXJ	4	0.29%	Upgraded 100.00%
verters	Vo38hozyX4UmodmGqfwxGcTXBiZKMsUkie	3	0.22%	Upgraded 100.00%
unknown	VkE3N4HcYfHWAAUi3fbWhY5kjmhUov8e1t	3	0.22%	Upgraded 100.00%
unknown	VoSRdKDc3DUUPBVXpXxxoRmCz2oorsTfiw	1	0.07%	Upgraded 100.00%
unknown	VcB3N8bmgzX2p85CKzExSRVKqe5UrNNw5A	1	0.07%	Upgraded 100.00%

I. Децентрализирани криптовалути

Proof-of-Work (PoW) – Cuckoo Cycle

æternity

- Да се избегнат ASICs
- Първият „графико-теоритичен“ (graph-theoretic) PoW
- Произволен, глобален достъп до RAM за четене и писане
- Ниска консумация на енергия - „студени“ машини
- Прилича на Equihash
- NVIDIA GTX 1080/1070
- DRAM – последователен достъп
- Стимулира създаването на RAM с по-бърз „произволен достъп“
- Още по-енергийно ефективна RAM

I. Децентрализирани криптовалути

Proof-of-Stake (PoS)

Вторият най-разпространен консенсусен механизъм

- Копаенето се извършва на база „зalog“ (“forging”)
- Няма награда от блока, само транзакционни такси
- Копачите се избират произволно спрямо:
 - Ниска стойност на хеша
 - Размер на залога
 - (допълнително) възраст на койните на залога (мин 30 дена, макс 90)
- Ethereum (някой ден, Casper)
- NXT – SHA256
- Synereo AMP
- Peercoin – SHA256

I. Децентрализирани криптовалути

Proof-of-Stake (PoS) – Ethash

Ethereum - Защо преминава към PoS?

- По-високо ниво на сигурност
- Намален риск от централизация (няма “икономика на размера”)
- Енергийна ефективност
- Може да доведе до прекратяване на инфлацията в системата
- Може да предотврати създаването на картели (Игрова теория)
- Организирането на 51% атаки може да доведе огромни загуби

[ДЕТАЙЛИ](#)

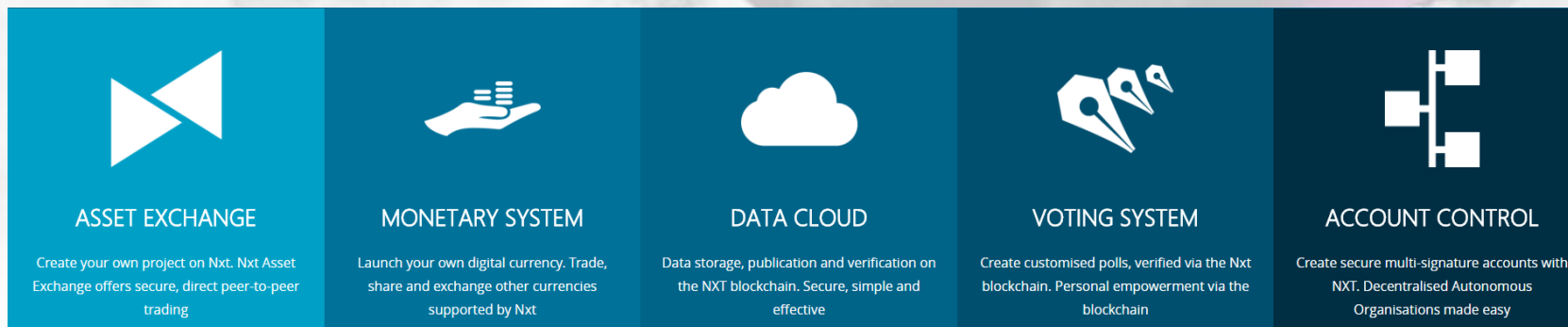

I. Децентрализирани криптовалути

Proof-of-Stake (PoS) – SHA256

NXT

- Обсъждана в доклад на Европейския орган за ценни книжа и пазари (ESMA)
- Произволно се избира следващия „копач“
- Количеството койни не се променя
- След 1 ден (1440 потвърждения) – започва „forging“
- Blockchain as a Service (BaaS)
- Заплашена от 51% атаки в момента
- Българско участие

I. Децентрализирани криптовалути

Proof-of-Stake (PoS)

Synero

- NFX Guild избират Synero вместо Ethereum
- JVM (не Python), scalable, fully distributed
- Децентрализирана икономика
- Дигитална самоличност
- Социална мрежа

“Бъдещето на създаването, публикуването и разпространението на съдържание”

I. Децентрализирани криптовалути

Proof-of-Stake (PoS) – SHA256

Peercoin

- Голяма част от кода на Биткойн
- PoS и PoW
- Два вида блокове – PoS & PoW
- PoS – „възраст на блоковете“ (coin age)
- PoW – като при Биткойн, но трудността се изчислява при всеки блок
- Ниска инфлация – 1% на година, но безкрайно (2 милиарда)
- Транзакционните такси се определят на протоколно ниво - фиксирани
- Транзакционните такси се унищожават
- Hard Fork – промяна на размера на таксата

I. Децентрализирани криптовалути

Leased Proof-of-Stake (LPoS)

Вариация на PoS

- Малките „залози“ (stakes) може и да не намерят блок с години
- Както при PoW – с една машина и solo mining – нищожен шанс
- Залозите могат да се насочват към node
- Имитира се функцията на pools в PoW
- Заложените койни се притежават от потребителя
- Интегрирана децентрализирана борса
- Може да създавате ваша криптовалута
- Платформа за ICO-та

Leasing

Any sum of WAVES can be leased to miners to generate interest. You can cancel a lease at any time with just two clicks.

Mining

Waves uses a proof-of-stake algorithm. To start mining, all you need to do is to download and launch the node, and have 10,000 WAVES in your wallet.

I. Децентрализирани криптовалути

Delegated Proof-of-Stake (DPoS)

Вариация на LPoS

- Потребителите притежаващи койни ги използват, за да изберат nodes
- Списък с nodes, които могат да залагат и да създават блокове
- Според някои:
 - Най-ефективният
 - Най-бързият
 - Най-децентрализирания
 - Най-гъвкавия консенсусен механизъм

I. Децентрализирани криптовалути

Delegated Proof-of-Stake (DPoS)

BitShares

- 100 000 TPS
- Децентрализирана борса
- Ценово-стабилни криптовалути
- За корпоративни клиенти
- Създаване на токени
- Паричен резерв от 8м долара | от трансакции | 77k USD на месец | работници
- Списък със „свидетели“ (witnesses) | генериращи блокове nodes
- Списък с „делегати“ (delegates) | предлагащи промени на основни параметри

I. Децентрализирани криптовалути

Proof-of-Importance (PoI)

NEM

- Не е важно само да притежаваш койни
- Трябва да се използват – колко транзакции има определен адрес? | оборот
- Трябват най-малко 10к XEM за да се участва в „жътвата“ (harvesting)
- Баланс | Репутация | Брой транзакции
- Репутационна система - [Eigentrust++](#)
- Балансите могат да се делегират
- NCDawareRank network centrality measure – за постигане на консенсус
- Има централен компонент, който не е open-source | NEM Infrastructure Server (NIS)
- В момента се пише на C++ (Catapult) | ще бъде open-source

I. Децентрализирани криптовалути

Proof-of-Activity (PoA)

Основна цел: да предотврати „трагедията на общините“ в Биткойн

- Липсата на награда за блок в Биткойн е притеснителна
- Може да доведе до „унищожителен собствен интерес“
- “Selfish Mining”
- Към PoW трябва да се добави и PoS
- Търсят се „ниски хешове“, но не се добавят трансакции в блокове | шаблони
- При намиране на хеш – PoS
- Произволно се избира група от валидатори, които подписват блока
- Колкото по-голям баланс – толкова по-голям шанс да си валидатор
- Транзакционните такси се споделят между копачи и валидатори

I. Децентрализирани криптовалути

Proof-of-Activity (PoA) - BLAKE256 [SHA-3]

Decred

- Хешинг алгоритъмът се счита за по-сигурен
- Самофинансираща се система с интегриран механизъм за управление
- По-балансирана – Копачи VS Потребители – от Биткойн
- Има конституция
- Сложна система на управление (гласуване и избиране на делегати) – Decred Assembly, Admission Council, Attrition Council
- За да се участва в PoS трябва да закупи „билет“ (или билети) чрез заключване на определен брой койни
- „Билетите“ се активират след 28 дни (може повече, може по-малко)
- Използват се „залагане“ и „гласуване“
- В някакъв момент ще се въведе Proof-of-Assembly (PoA)

I. Децентрализирани криптовалути

Proof-of-Burn (PoB)

Какво се гори и как?

- Криптовалута се изпраща към „заклучен адрес“
- Колкото повече „изгаряш“ толкова по-голям шанс има да бъдеш избран за „копач“
- С времето – статута ти се губи
- Прилича на PoW (купуват се машини, стойността/производителността им намалява)
- Може да се гори конкретна валута или биткойн

I. Децентрализирани криптовалути

Proof-of-Burn (PoB)

Slimcoin

- Базиран на Peercoin
- Не е много активен (направо е умрял)
- PoW, PoS, PoB
- Пазарна капитализация – 41 биткойна :D

Counterparty

- “ICO” базирано на PoB
- Изпращат се биткойни към заключен Биткойн адрес
- ХСР в замяна

I. Децентрализирани криптовалути

Proof-of-Capacity (PoC)

Какъв капацитет?

- Вариациите в изчислителната мощност може да са големи (CPU)
- Не е така при пространството
- Свободно дисково пространство - съхранява се информация
- Колкото повече свободна памет/дисково пространство – толкова по-голям шанс да „копаеш“
- Вариации – Proof-of-Storage | Proof-of-Space

I. Децентрализирани криптовалути

Proof-of-Capacity (PoC)

Permacoin

- Архивиране на информация на харддиска
- Застрашен от „облака“ | обвързване на частния ключ
- Bandwidth/latency защита срещу „облачно копаене“

Filecoin

- Proof-of-Replication (информацията е репликирана някъде | без сваляне)
- Proof-of-Spacetime (постоянни проверки на информацията)
- Децентрализирана система за хостинг на файлове/информация
- Пазар за дисково пространство
- Баланс между копия на информация, скорост на достъп, цена
- ICO: 257m USD

I. Децентрализирани криптовалути

Proof-of-Elapsed Time (PoET)

Решение на Intel (централизирано)

- Изисква използване на trusted execution environments (TEE)
- Защитена зона в централния процесор
- Изисква специализиран хардуер на Intel
- "trust-maximizing,, НЕ "trustless"

I. Децентрализирани криптовалути

Заклучение

- Огромно разнообразие от консенсусни механизми
- Разнообразие от криптографски функции
- Подобряват определени характеристики НО,
- Влошават други
- Основни цели:
 - Избягване на „централизация“ [на копаене]
 - Намаляване на електропотреблението
- Децентрализираните криптовалути – не толкова „децентрализирани“ (все още)

I. Децентрализирани криптовалути

Определяне на нивото на „децентрализация“

[ЛИНК](#)

I. Децентрализирани криптовалути

Определяне на нивото на „децентрализация“

Според Виталик Бутерин:

- Централизация на архитектурата (копаене)
- Политическа централизация (разработка)
- Логическа централизация (много копачи, един собственик)

I. Децентрализирани криптовалути

Определяне на нивото на „децентрализация“

Коефициент на децентрализация – Балажи Сринивасан

Public Blockchains have Subsystems

If an essential subsystem is centralized, the system is centralized.

Mining
(by reward)

Client
(by codebase)

Developers
(by commits)

Exchanges
(by volume)

Nodes
(by country)

Ownership
(by addresses)

II. Частни криптовалюти

Съществували са централизирани криптовалюти

- DigiCash (1998)
- Open Transaction

Liberty Reserve (2006)

- Артър Буковски
- Много успешна
- Име, мейл, дата на раждане
- Без лимит в размер на трансакцията
- Стабилен курс – USD/EUR
- 17 държави / 1м потребителя
- 2013 – the end – 20 години

II. Частни криптовалюти

Ripple

Децентрализирана или централизирана?

Характеристики:

- Open-source
- Peer-to-peer разплащателна мрежа
- Същата криптография като Bitcoin
- Всеки може да има node
- Всяка валута може да се изпраща
- Вградена борса
- Потвърждения за секунди
- Няма сваляне на “blockchain”
- Няма PoW – Consensus

II. Частни криптовалюти

Ripple

Децентрализирана или централизирана?

Характеристики:

- Не се копае
- Компанията определя количеството койни
- За сега има лимит – 100 милиарда
- При всяка трансакция – „изгаряне на XRP”
- Продават софтуер на банки и финансови институции

II. Частни криптовалюти

Blockchain

- Отворени

- Публични (Internet)
- Без-позволение → Bitcoin, Ethereum, Zcash, Dash, Litecoin
- Технологични изисквания

- Затворени

- Частни (Ethereum)
- Само с позволение → Hyperledger Fabric, Proof of concepts by EEA & R3
- Специфични изисквания (платежоспособен, лицензиран, може ли да изпълни договорни задължения)
- КОНТРОЛ!

III. „Второ ниво“ Криптовалути | Токени

Какво представляват?

- Няма собствен блокчейн
- Не се използват за „такси“/”газ“ в основния чейн
- Могат да бъдат ограничени или неограничени
- Всеки може да си създаде такива

Популярни проекти

- Ethereum – ERC20
- Counterparty
- Waves

ДИСКУСИЯ

Какво е ICO?

Кой е инвестирал в ICO?

Кое ICO?

Защо точно това ICO?

vlad@aeternity.com

www.aeternity.com

